

УНИВЕРЗИТЕТ ВО БИТОЛА
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ — ПРИЛЕП

Дипл. ек. Трајко Мицески

**ПРОБЛЕМИ НА ЗАЕДНИЧКИОТ ПРИХОД И ЗАЕДНИЧКИОТ
ДОХОД ВО ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД**

(со посебен осврт во дрвната индустрија на СРМ)

МАГИСТЕРСКИ ТРУД

Прилеп, јули 1985 год.

Е К О Н О М С К И   Ф А К У Л Т Е Т   -   П Р И Л Е П
=====

ТРАЈКО МИЦЕСКИ

ПРОБЛЕМИ НА ЗАЕДНИЧКИОТ ПРИХОД И ЗАЕДНИЧКИОТ ДОХОД
ВО ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕН ТРУД.

(Со посебен осврт во дрвната индустрија на СРМ)

- магистерски труд -

Прилеп, 1985 година

ВОВЕДИМ НАПОМЕНИ И ЦЕЛИ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО	1
I ДЕЛ.	
1. ОПИТ ОСВРТ ВРЗ ДОХОДОТ И ПРИХОДОТ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД	15
1.1. Теоретски аспекти и карактеристики на доходот..	15
1.2. Фактори кои влијаат врз големината и структурата на доходот.....	20
1.2.1. Интерни фактори	23
1.2.2. Екстерни фактори	33
1.3. Институционални аспекти на доходот и приходот на Организациите на здружениот труд.....	36
1.3.1. Стекнување на доходот од вкупниот приход остварен со продажба на производи и услуги	42
1.3.2. Стекнување на доходот од вкупниот приход остварен со учество на заеднички остварен доход.....	43
1.3.3. Стекнување на доходот од вкупниот приход астварен со слободна размена на трудот.....	44
1.3.4. Стекнување на доходот од вкупниот приход остварен врз други основи	45
2. ОПШТЕСТВЕНО ЕКОНОМСКИ И ДРУГИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА ВОВЕДУВАЊЕ НА КАТЕГОРИЈАТА ЗАЕДНИЧКИ ДОХОД ВО НАШИОТ ОПШТЕСТВЕНО ЕКОНОМСКИ СИСТЕМ.....	46
2.1. Општ осврт на новите општествено-економски односи	46
2.2. Посебен осврт на општествено-економските предуслови и основи на заедничкиот приход и заедничкиот доход.....	49
3. ИНСТИТУЦИОНАЛНО ИНАУГУРИРАЊЕ НА КАТЕГОРИИТЕ ЗАЕДНИЧКИ ПРИХОД И ЗАЕДНИЧКИ ДОХОД.....	57
3.1. Дефинирање на заедничкиот приход и заедничкиот доход.....	57
3.2. Разлики помеѓу вкупниот приход и заедничкиот приход.....	63

	Страна
3.3. Разлики помеѓу доходот и заедничкиот доход	66
4. ОРГАНИЗАЦИОНО-ТЕХНИЧКИ И ЕКОНОМСКИ ПРЕД УСЛОВИ И ПРЕДНОСТИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ОРГАНИЗАЦИЈТЕ НА ЗДРУЖЕН ТРУД ВРЗ ПРИХОДОТ НА ЗАЕДНИЧКИ ПРИХОД И ЗАЕДНИЧКИ ДОХОД	70
4.1. Здружувањето на трудот и средствата за остварување на заеднички приход и заеднички доход врз вертикална поделба на трудот.....	70
4.2. Облици на здружување на трудот и средствата.....	71
4.3. Цели и задачи за здружување на трудот и средствата во пошироки облици на здружување.....	74
4.4. Мотиви за здружување на трудот и средствата во пошироки облици на здружување.....	83
5. ПЛАНИРАЊЕ И САМОУПРАВНО ПОВРЗУВАЊЕ НА РЕПРОДУКЦИОНИТЕ ПРОЦЕСИ ВРЗ ОСНОВА НА ЗАЕДНИЧКИОТ ПРИХОД И ЗАЕДНИЧКИОТ ДОХОД	88
5.1. Самоуправно поврзување на репродукционите ~~единици~~ процеси врз основа на заедничкиот приход и заедничкиот доход.....	88
5.1.1. Цели и облици на самоуправното поврзување.....	88
5.1.2. Здружување на трудот и средствата помеѓу производните организации.....	91
5.1.3. Здружување на трудот и средствата помеѓу производните и прометните организации.....	107
5.1.4. Значењето и содржината на самоуправните спогодби како самоуправен инструмент за здружување на трудот и средствата помеѓу производните и прометните организации на здружениот труд.....	110
5.1.5. Самоуправно поврзување на репродукционите ~~единици~~ процеси врз основа на остварување на заеднички доход.....	122
5.2. Задачи и цели на планирањето на заедничкиот приход и заедничкиот доход.....	133
5.2.1. Методологија и содржина на планот на заедничкиот приход и заедничкиот доход.....	138
5.3. Улогата и значењето на стандардите при планирањето на заедничкиот приход и заедничкиот доход....	147

5.3.1.	Услови за воведување на стандардите при планирањето, остварувањето и распоредувањето на заедничкиот приход и заедничкиот доход.....	155
5.3.2.	Основни принципи на кои се засниваат стандардите при работењето врз принципот на заедничкиот приход односно заедничкиот доход.....	157
6.	ПРОБЛЕМИ НА УТВРДУВАЊЕ И ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ЗАЕДНИЧКИОТ ПРИХОД И ЗАЕДНИЧКИОТ ДОХОД.....	159
6.1.	Проблеми на утврдување и пресметување на заедничкиот приход.....	160
6.2.	Проблеми на утврдување и пресметување на заедничкиот доход.....	168
7.	ОСНОВИ, МЕРИЛА И МЕТОДИ ЗА РАСПОРЕДУВАЊЕ НА ЗАЕДНИЧКИОТ ПРИХОД И ЗАЕДНИЧКИОТ ДОХОД.....	172
7.1.	Општ осврт на основите и мерилата за распоредување на заедничкиот приход и заедничкиот доход.....	172
7.2.	Екстерните-пазарните цени како мерила за распоредување на заедничкиот приход.....	178
7.3.	Интерните-договорните цени како мерило за распоредување на заедничкиот приход.....	185
7.4.	Методи за распоредување на заедничкиот приход.....	192
7.4.1.	Општ осврт на методите за распоредување на заедничкиот приход.....	192
7.4.2.	Методата на приносот на консолидираните(сопствените) трошоци.....	195
7.4.3.	Метода на принос на ангажираните средства...	197
7.4.4.	Метода на доходовна стапка.....	200
7.4.5.	Методата на процентуално одредено учество за распоредување на заедничкиот приход.....	203
7.4.6.	Дополнителни мерила за распоредување на заедничкиот приход.....	206
7.5.	Непосредно распоредување на заедничкиот приход	208
7.6.	Основи, мерила и методи за распоредување на заедничкиот доход.....	213

II ДЕЛ.

Страна

1.	ОПШТИ ОСВРТИ ВРЗ ОРГАНИЗАЦИОНАТА ПОСТАВЕНОСТ И ЦЕЛНОСТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД ОД ДРВНАТА ИНДУСТРИЈА НА СРМ.....	221
2.	ОРГАНИЗАЦИОНО-ТЕХНИЧКИ, ЕКОНОМСКО И ДРУГИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ЗАЕДНИЧКИОТ ПРИХОД И ЗАЕДНИЧКИОТ ДОХОД ВО ДРВНАТА ИНДУСТРИЈА НА СРМ..	229
2.1.	Целите и облиците на здружување на трудот и средствата во дрвната индустрија на СРМ за остварување на заедничкиот приход и заедничкиот доход.....	229
2.2.	Технички, економски и други предуслови за стекнување на заедничкиот приход и заедничкиот доход во дрвната индустрија на СРМ.....	235
2.3.	Значењето и содржината на самоуправните спогодби за остварување на заедничкиот приход и заедничкиот доход во дрвната индустрија на СРМ.....	237
3.	ПРОБЛЕМИ ЗА СТЕКНУВАЊЕ И РАСПОРЕДУВАЊЕ НА ЗАЕДНИЧКИОТ ПРИХОД И ЗАЕДНИЧКИОТ ДОХОД ВО ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД ВО ДРВНАТА ИНДУСТРИЈА НА СРМ.....	240
3.1.	Организационо-нормативните, систематските и пазарните проблеми во процесите на здружување на трудот и средствата на организациите од дрвната индустрија на СРМ.....	240
3.2.	Основни предуслови за развивање на системот за стекнување и распоредување на заедничкиот приход и заедничкиот доход во ОЗТ од дрвната индустрија на СРМ.....	246
3.3.	Улогата на нормативите во услови на стекнување на заедничкиот приход во дрвната индустрија на СРМ.....	252
3.4.	Методолошки проблеми.....	255
4.	ДОЛГОРОЧНО ПЛАНИРАЊЕ И ПОВРЗУВАЊЕ НА РЕПРОДУКЦИОНИТЕ ПРОЦЕСИ ВО ДРВНАТА ИНДУСТРИЈА И ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ЕФЕКТИВНОСТА ВО СТОПАНИСУВАЊЕТО ВРЗ ПРИНЦИПОТ НА ЗАЕДНИЧКИОТ ПРИХОД И ЗАЕДНИЧКИОТ ДОХОД...	264

5.	АНАЛИТИЧКИ ОСВРТ НА ОСТВАРЕНИОТ ЗАВЕДНИЧКИ ПРИХОД И ЗАВЕДНИЧКИ ДОХОД ВО ОРГАНИЗАЦИЈТЕ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД ОД ДРВНАТА ИНДУСТРИЈА НА СРМ ВО ПЕРИОДОТ ОД 1974 год. ДО ДЕНЕС	269
6.	ЗАКЛУЧОК	276

ВОВЕДНИ НАПОМЕНИ И ЦЕЛИ НА ИСТРАЖУВАЊЕТО

Забележителниот тренд на нашиот севкупен општествено-економски развој во изминатите четири децении, секако е резултат на континуираните, динамичките и многузначајните промени во сите подрачја од стопанскиот и општествениот живот. Овие промени особено се манифестираат после трансформацијата на наследните административно-централистички во самоуправно-децентралистички односи во сите сфери на единствениот процес на општествената репродукција.

Целта на ваквата трансформација беше врз основа на општествената сопственост на средствата за производство и самоуправувањето да се поттикнат процесите на здружување на трудот и средствата во широките простори на општествената репродукција и економската радикалност.

За да се реализираат општествено-економските цели на здружувањето најмногубројни и најчувствителни промени во изминатиот период кај нас, особено се направени во сферата на доходот и доходовните односи. Ова дотолку повеќе што доходот и доходовните односи всушност претставуваат општествено економска основа која ги определува општествениот карактер на односите и воедно претставуваат општествено-економски мотив за однесувањето на работниците во производството, распределбата, размената и потрошувачката.

Измените во сферата на доходот и доходовните односи секако имаат своја логичност и општествено-економски континуитет. Така во текот на 1964 година на одржаниот Петти конгрес на Сојузот на Синдикатите на Југославија, и Осмиот конгрес на СКЈ како и со донесувањето на Резолуцијата од страна на Сојузното собрание на СФРЈ беше потенциран натамошниот развој на стопанскиот систем. Тогаш за прв пат се истакна барањето за вкупната општествена акумулација да се стави на располагање на непосредните производители со цел тие да станат носители на проширената репродукција.

Во 1965 година беше воведена стопанската реформа со нејзините основни интенции: натамошно проширување на правата на самоуправните органи и зголемување на нивната одговорност преку намалување на даноците во корист на државата но и на субвенциите што се добиваат од неа, натамошна деатизација на прво место во проширената репродукција, афирмација на стоково-паричните односи, влијанието на надворешната трговија, корекција во дисквалитетот на цените итн. Посмело вклопување во меѓународната поделба на трудот според принципот на компаративни предности, либерализација на надворешно-економските односи, редуцирање на царините и извозните премии, либерализација на туристичкиот промет, натамошна афирмација на принципот на доходот и на распределбата според ~~тури~~ трудот, преку измени во примарната распределба со корегирање на цените, преку измени во секундарната распределба со намалување на даноците и придонесите преку измени во внатрешната распределба со повисока валоризација на квалификуваниот труд,

подоследна примена на економските принципи, курс кон техника-та, модернизацијата и технолошките иновации итн.

Во овој период беа одржани Шестиот конгрес на Сојузот на Синдикатите на Југославија, Деветиот конгрес на СКЈ. На конгресите беше донесена и резолуција за условите на стопанисувањето и распределбата на доходот, односно за натамошно доградување на општествено-економскиот систем, со цел работните луѓе во сите облици на здружениот труд да одлучуваат за создавањето и распределбата на доходот по принципот распределба според трудот.

Исто така со донесувањето на Уставните амандмани се дадени основите на социјалистичките самоуправни односи, гарантирано е правото на работниот човек да на основа на својот труд во основната организација на здружениот труд да стекнува доходот и управува со работењето и средствата на општествената репродукција и одлучува за доходот, како дел на вкупниот општествен доход што ќе го остварува во разни облици на здружување на трудот и средствата.

Овие Уставни одредби за доходот подетално и попрецизно се разработени во Законот за здружениот труд од 1976 г. Во неговите членови доходот е прифатен како општествено-економска и пред се стоковна категорија, која се реализира на пазарот и на самоуправна основа на општествено уредените услови за неговото стекнување. Доходот е материјална основа на правото на работниците да одлучуваат за условите и резултатот на својот труд и извор на средствата во рамките на ново-создадената вредност на материјалното производство, за задо-

волување на општите и засадничките потреби, како и содржина и основа на општественото планирање. 1/

Одредбите на Уставот и Законот за здружениот труд беа поддржани и на Десетиот и на Единаесетиот конгрес на СКЈ и на Републичките конгреси. Така во резолуцијата на Десетиот конгрес на СКЈ се истакнува потребата од неопходност системот на доходот да се афирмира како еден од битните мотиви на стопанисувањето и општествената економска суштина на социјалистичките самоуправни односи. На Единаесетиот конгрес на СКЈ се истакнува барањето Уставот и Законот на здружениот труд доследно да се спроведуваат со цел да дојдат до израз квалитативните фактори на стопанисувањето со унапредување на системот за распределба според трудот.

Значи фундаменталните промени што настанаа и настануваат во нашиот општествен и материјален развој во целина како резултат на длабоките општествени реформи врз основа на Уставот на СФРЈ, Законот за здружениот труд и конгресите на СКЈ и самоуправувачите на Југославија, условуваат крупни промени и на подрачјето на развојот на самоуправните, општествено-економските односи. Заедно со развојот на нашиот самоуправен општествено-економски систем се развиваше и доходот и доходовниот систем. Постојаните промени што настануваа во текот на развојот предизвикуваа понатамошно усовршување на односите на стекнувањето и распределбата на доходот и општествено-економската содржина на доходот воопшто.

Самите општествено-економски промени и развојот на самоуправните социјалистички односи во здружениот труд, 1/ Законот за здружен труд, Скопје, декември 1976 г. чл. 45.

обезбедија основа за развивање на процесите за пошироко-
-репродукционо здружување на трудот и средствата врз нови
доходовни односи чија основна карактеристика е поопштеству-
вање на условите за стекнување и распоредување на доходот.
Новите општествено-економски односи и облици на здружување
на трудот и средствата условија квалитативно нови димензии
во развојот на доходовните односи, а тоа се заедничкото стек-
нување на доходот по пат на учество во заедничкиот приход и
заедничкиот доход.

Заедничкиот приход и заедничкиот доход претставу-
ваат квалитативно нова содржина на општествено-економските
односи во процесот на здружувањето на трудот и средствата
на основните организации во пошироки форми и облици.

Поширокото здружување на трудот и средствата со цел
и остварување на заеднички приход и заеднички доход се зас-
нива на достигнатиот степен на нашиот самоуправен општествен
развој, а со тоа и на преобразбата и развојот на односите во
здружениот труд. Што значи заедничкиот доход со неговите две
компоненти: заеднички приход и заеднички доход настана како
неминовна потреба на одредениот достигнат степен на матери-
јалниот и самоуправниот развој на нашето општество во барањето
на нови патишта за понатамошно развивање на општествено-еко-
номските и доходовните односи во здружениот труд и воопшто.
А пак со самиот развој на економските и доходовните односи
во здружениот труд и воопшто се доведува и до позабрзан ма-
теријален и општествен развој во целина.

Ваквиот развој на доходовните односи во здружениот труд произлегува од општествениот карактер на средствата за производство и општествениот карактер на трудот. Средствата за производство им припаѓаат на сите работници и со нив работниците работат и управуваат во процесите на производството и продажбата, тука не постои приватна своина, туку тие се од сите нив односно општествени. Во остварениот резултат т.е. доходот учествуваат сите работници во основната организација управувајќи и раководејќи со средствата за работа и вложувајќи свој индивидуален и општествен труд. Што значи остварениот доход е резултат на здружениот заеднички труд, односно општествениот труд.

Па од самиот општествен карактер на средствата за работа и општествениот карактер на трудот произлегува и општествениот карактер на доходот, односно на заедничкиот доход.

Заедничкиот доход произлегува како резултат на стопанисувањето на здружениот труд и средствата на повеќе основни организации на здружениот труд.

Здружувањето на трудот и средствата на повеќе основни организации на здружениот труд во пошироки интеграциони целини се јавува како неминовност во современите услови и наразвојот на стопанскиот и општествениот систем и како законита потреба за развивање на здружениот труд, а со тоа и забрзување на материјалниот развој.

Самиот процес на здружување на трудот и средствата регулиран е со Уставот на СФРЈ и Законот на здружениот труд. Посебно во Законот на здружениот труд се истакнува општествено-економската содржина на доходот, односно на заедничкиот

доход и се разработени меѓусебните односи при стекнувањето и распоредувањето на заедничкиот доход.

Основната поставка за новиот концепт на доходот спрема Законот се состои во тоа што основната организација не стекнува доход изолирано од другите основни организации. Оваа постапка произлегува од фактот што основната организација не е изолиран стопански и општествен организам, таа не е и не постои сама за себе, таа не е сама за себе цел. Таа е основна, почетна и завршна фаза на единствениот систем на општествената репродукција али не е единствена карика во синџирот на општествено-економскиот систем. Основната организација остварува доход во меѓусебна технолошка и економска поврзаност и меѓузависност со другите основни организации. Таа стапува во технолошки и стоково-парични односи со другите основни организации на здружениот труд, се поврзува и здружува со нив. На овој начин во стекнувањето во доходот доаѓа до се поголемо заедништво и хомогенизација на трудот.

Врз основа на технолошките врски и односи во услови на општествениот карактер на трудот и општествената сопственост над средствата за производство и во услови на самоуправно одлучување на работниците, доходот добива ново општествено значење и се повеќе се афирмира како заеднички доход.

Законот за здружениот труд ги дава основните правци и насоки во стекнувањето на заедничкиот доход по пат на законска регулатива. Целта за законското регулирање на меѓусебните односи при поширокото проширување на трудот и средствата и остварување на заеднички доход произлегува од таму што се овозможува појасно и подетално да се разграничат меѓусебните

права и обврски на членките при таквото здружување и со законска регулатива се поттикнува унапредувањето и развивањето на нашиот материјален и општествен развој. Основниот самоуправен инструмент за регулирање на меѓусебните односи при доходовното и самоуправното поврзување на субјектите го чинат самоуправните спогодби за здружување на трудот и средствата, самоуправните спогодби за основите на планот и други.

Со самоуправните спогодби за здружување на трудот и средствата се регулираат меѓусебните односи на здружените субјекти во стекнувањето и распоредување во заедничкиот приход или заедничкиот доход, како и некои други обврски и одговорности во заедничките процеси.

Во новиот доходовен систем планот се повеќе добива улога на меѓусебна спогодба и основен интеграционен фактор за поврзување на трудот и средствата од повеќе основни организации во репродукциониот процес. Врз основа на репродукционата поврзаност како природна консеквенција се развива процесот на организирање и самоуправни репродукциона интеграција на здружениот труд. Врз таа основа основните организации на здружениот труд се здружуваат во работни организации сложени организации на здружениот труд и во други форми на здружување. На тој начин здружениот труд се поврзува во едно заедништво и постанува постабилен во остварувањето на своите цели и задачи.)

Со новите облици на здружување на трудот и средствата и организирање во ~~не~~ пошироки репродукциони целини здружените субјекти постануваат економски и финансиски постабилни во стопанисувањето. Самото меѓусебно поврзување на субјектите

во интеграционата целина се наметнува и како објективна потреба во современото стопанисување која произлегува од самиот техничко-технолошки развој на производните снаги. Во услови на современата научно-техничка револуција апликацијата на техничко-технолошките новости во производството потреба е голема концентрација на трудот и средствата. Концентрација на трудот и средствата може да се обезбеди само ако меѓусебно се поврзат повеќе организации на здружениот труд. Така поврзани повеќе основни организации во една доходовна и репродукциона целина ќе можат да се носат со современите услови на стопанисување. Самостојно работните организации на здружениот труд не би можеле посеопфатно да го следат техничко-технолошкиот развој што произлегува од нивната економска способност и поставеност.

Основните принципи и цели при интеграциите на субјектите е остварување на што поголеми економски ефекти. Затоа раководени од економските мотиви и интереси интеграционите движења ги зафатија сите стопански гранки, надминувајќи ги општинските, републичките па дури и југословенските рамки. Вакви интеграциони движења се забележани и во дрвната индустрија. Како посложени интеграциони целини од дрвната индустрија кои се карактеризираат со широки зафати во интеграционите поврзувања како во нашата земја така и надвор од неа се: "Мебло"-Нова Горица, "Словенијалес" и "Леснина" од Љубљана, "Шаврик" од Загреб, "Шипад" од Сарајево "Црвена Свезда" од Земун, "Црвена Свезда" од Крушевац, "Полет" од Пирот, "Симпо" од Врање, "Треска" и "Македонија дрво" од Скопје и др.

Интеграционите движења во дрвната индустрија во нашата република се одвиваа преку две интеграциони целини: "Треска" и "Македонија дрво" - Скопје кои особено се издиференцираа во седумдесете години како израз на квалитетните промени во општествено-економските односи и понатамошната афирмација на самоуправувањето. Овие интеграциони целини имајќи го во предвид уставното регулирање на здружувањето на трудот и средствата ги организираа своите облици на здружување и тоа: во основни, работни и сложени организациони структури. Основната организација на здружениот труд претставува почетен и основен организационен облик каде работниците вложувајќи труд и управувајќи и раководејќи со средствата за производство го остваруваат и распределуваат доходот и даваат иницијативи за понатамошно пошироко здружување.

Имајќи го во предвид фактот од предностите на поширокото здружување на трудот и средствата двете интеграциони целини "Треска" и "Македонија дрво" се организирани во работни и сложени организации во здружениот труд, но со нерасчистени економско-финансиски пред се доходовни односи помеѓу основните организации што доведува до негативни финансиски резултати во работењето.

Анализирајќи ја дејноста на организациите од дрвната индустрија на СРМ може да се констатира дека постои неопходна, ~~ж~~ техничко - технолошка и економска основа за меѓузависно репродукционо и доходовно поврзување и остварување на заеднички приход и заеднички доход.

За поцелосно воспоставување на системот на заеднички приход и заеднички доход потребно е да се разрешат многубројните проблеми и да се воспостават такви односи кои со својата објективност и ефикасност имплицитно ќе уловат кохезионо и доходовно поврзување на здружените организации во интеграциони целини. Како приоритетни проблеми и односи од чие разрешување зависи и ефикасноста на работето на соодветните асоцијации на здружениот труд се:

- Утврдувањето на меѓусебните односи во производството на заедничкиот производ како што се усогласувањето и утврдувањето на плановите за производство и реализација, утврдувањето на стандардите на материјалните трошоци, утврдувањето на критериумите за пресметување на амортизацијата, утврдувањето на условите и роковите за меѓусебната испорака на потребните материјали, сировини, полупроизводи, производи итн. ;
- Утврдување на заедничката деловна и развојна политика;
- Заедничко договарање во обезбедувањето на обртните средства за производство и прометот на заедничкиот производ, утврдувањето на заедничкото финансирање итн.;
- Заедничко утврдување на условите за настапување на домашниот и странскиот пазар за продажба или набавка;
- Начините за поднесување на ризикот и облиците на меѓусебната одговорност;
- Заедничко утврдување на целите или други основи и мерила според кои се врши распоредувањето на заедничкиот приход, односно утврдувањето на интерните стандардни цени;

- Утврдувањето на роковите за пресметување и распоредување на заедничкиот приход;

- Утврдување на условите и начиниот за меѓусебна заедничка солидарност и одговорност и др.

Со воведувањето на системот заеднички приход и заеднички доход треба да се овозможи понатамошно мотивирање за пошироко здружување на трудот и средствата со цел остра-рување на повисоки економски ефекти.

Исто така категориите заеднички приход и заеднички доход несомнено се основни општествено-економски категории кои пружат општествено-економска подлога за надминување на сегашните меѓусебни купопродајни односи и развивање на подло-га за право и вистинско функционално и општествено-економско здружување на субјектите на здружениот труд како основен услов за битно зголемување на општествената продуктивност на трудот.

Имајќи ја во предвид сложеноста и многубројноста на проблемите при стекнувањето и распоредувањето на заеднички-от приход и заедничкиот доход, исто така и следејќи и анали-зирајќи го работењето на организациите од дрвната индустрија каде поради карактерот на техничко-технолошкиот процес фи-налниот производ се повеќе има карактер на заеднички приход бидејќи во неговото производство учествуваат повеќе основни организации на здружениот труд, а финализацијата особено се врши преку прометната организација, се одлучив за изготвување на овој магистерски труд.

При изработката на трудот како основна цел и задача на моето истражување си ги поставив следните проблеми:

- Да се откријат и објаснат институционалните и општествено-економските основи на заедничкиот приход и заедничкиот доход;

- Да се откријат и објаснат теоретските и методолошките проблеми кои се уште се присутни во одредени подрачја при стекнувањето и распоредувањето на заедничкиот приход и заедничкиот доход;

- Да се утврдат мерилата и основите врз кои се врши стекнување и распоредување на заедничкиот приход и заедничкиот доход;

- Да се откријат проблемите кои се присутни во организациите на здружениот труд од дрвната индустрија во сферата на заедничкиот приход и заедничкиот доход.

За да ги остварам овие поставени цели како метод на испитување и анализирање го избрав дедуктивниот метод, односно дијалектичкиот метод на теза - антитеза и синтеза.

Покрај тоа за осознавање на проблемите во практиката во дрвната индустрија во сферата на заедничкиот приход и заедничкиот доход се послужив со методот на анкетирање по пат на разговори со одредени раководни лица во организациите на здружениот труд "Треска"- Скопје, "Црн Бор"-Прилеп, "Симпо"-Врање, како и на други помали организации.

Имајќи го во предвид фактот дека стекнувањето и распоредувањето на заедничкиот приход и заедничкиот доход

е сообразено со логичноста на процесите на општествената репродукција, магистерскиот труд е поделен на посебни делови коишто преставуваат од една страна заокружени целини, а од друга страна интегрални делови на целокупниот труд.

Според подрачјето на истражување целокупниот труд главно е поделен на два дела и тоа:

1. Општ дел, во кој се разработени теоретските, институционалните и системските проблеми на стекнувањето и распоредувањето на заедничкиот приход и заедничкиот доход воопшто во организациите на здружениот труд и

2. Посебен дел, во кој се разработени специфичните методолошки проблеми на стекнувањето и распоредувањето на заедничкиот приход и заедничкиот доход во организациите од дрвната индустрија.